

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԻԺԻԿՆՃԻԻ — ՕԿՆԵ

X 1870 X

ՆՈՒՄԵՐՈ 458

ՆՄԱՅ ՄՈՒՀԱՐՐԷՍ

ՄԵՃՄՈՒԱՅԸ ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ
ՍԵՒՆԵԼ ԻՆԻ 450 ՊԵՆ
ԱԼԲԵՐ ԿՈՆՍՏԱՆՍ 80

ԲՈՅՈՐ ԷՐԹԷՍԻ
ՄԱՐՏ 30

ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ 45
ՏԱՆԵՆԻ 20 ԿԵՆԵՐ 40 ԿԱՐԱՅ

ԱԼԱՅՐԱՆԿԱ
ԱՊՐԻԼ 11

ԱՍԻՓԱՆԷ ՄԱՐՏ 30

Մ Ի Լ Ի Յ Է

Շարգատ մուգիմ Գաթօլիք մէջ
հէպիտէ պուլունան միլլէթլէրին
Բարա հաղրէթլէրինէ գըյասէն մի-
նասիպէթլէրի եայլընդ պու իւշ շէյ-
տէն իպարէթ տիր :

Էվլէլա, աղայիտի տինյէտէն մա-
տուա օլան մէսէլէյի ուխտէվիյէտէ,
Բոմա քիլիսէսինին թաալիմաթը բու-
հանյէ մէ իգըարը մէզհէպիյէսի իլէ
հիւսնիւ իթթիֆաղլա թէպիլիյէթ
կէօպէթմէք, վէ ումուժ քիլիսէ սը-
ֆաթը իլէ Բարա հաղրէթլէրի թա-
րաֆընտան վուգու պուլան գարար-
լարա րայէթ ու իմթիսալ էյլէմէք, վէ
պու աղայիտի տինյէ թէսմիյէ օլան
գայիտէլէր տայիմ իւլ էվգաթ միւմ
թէնի իւլ թաղեթի ու թէպիլ տիր :

Սանյէն, ատապ վէ ախլաղը հա-
միտէյէ եախօտ թարիգի ուխտէվիյէ-
յէ այիտ օլան մէսէլէլէրէ տայիր պիր
միւշքիլաթ հասըլ օլուգտա, անլէ-
րին հալլ ու թէսվիյէսի գըմնընտա
ազտ օլունան մէճլիսի ումուլիի բու-
հանինին էքսէրիյէթի արա իլէ վէ ին-
ճիլի շէրիֆ ահքեամընա վէ ումուժ
քիլիսէ գանունյէրինէ թէվֆիգան
վէրիլէն վէ Բարա հաղրէթլէրի թա-
րաֆընտան տալի րիասէթը իճապըն-
ճա թաստիգ ու գապուլ պուլոլան
գարարլարա րայէթ վէ իմթիսալ էյ-
լէմէք :

Սալիսէն, պալատէ մուհարրէր
պու իքի մատտէլէրտէն մատա, Շարգ-
քիլիսէսի սուրէթը իտարէսինճէ վէ
պաղը մէթթէպէ գայիտէյի մախու-
սէյի գատիմէսինճէ պաղա պաղա
ատէթ, նիզամ ու գանունյէրի հայիզ
օլուպ, վէ պուլնար թամ 1869 սէնէ

1869

միւթէմատի հիշ պիր թարաֆտան
միւմանաթ վէ միւտաթէլէ օլու-
մագաղըն մէրի իւլ իճրա թու-
թուլմուշ վէ հաթթա եիւղլէրճէ տէ-
ֆա Բարալարտան վէ ումուժ մէճլիս-
լէրտէն միւթէմատի թահրիւրաթլար
իլէ գապուլ վէ թաստիգ օլուլար :
Անճաղ ֆաղլ տալա գըմնընտա ֆէր-
տին պիրիսի Շարգտա բուլստայը բու-
հանյէլէրի թարաֆընտան հաղրէթ-
տա վէրիլէն գարարը գապուլ իթմէ-
յիւլ խասսէթէն եօլունտա վէ նիզա-
մընտա օլարագ Բոմայո միւրաճաթ
իյլէտիքաէ, Բարա հաղրէթլէրի ֆէթ-
վա էմինի կիպի եայլընդ օ տալանըն
ֆասլ ու բույլէթինէ մէզուն սուր :
վէ պու իւշ շէրիգ շէյտէն մատէ,
Շարգճա պաղա հիշ պիր իշտէ հիւ-
միւ եա միւտաթէլէսի եօգ տուր :

վէ պու հալէ շահիտի առիլ օլա-
րագ պիլիլէրճէ պին Գաթօլիք մէզհէ-
պինտէ Լաթին, Պրանսըզ, իսպանեօլ
Ալաման վէ իթալեան միւլէլիֆլէրին
ճէսիմ ճիլլէրի մէյտանտա տուրուր :
Պու եիւղտէն Շարգ քիլիսէսի թէսմի-
յէ օլան մագամղարպ քիլիսէսի հիւ-
միւ բուհանինիտէն մուաֆ, միւս-
թէսնա ու էզատէ օլուգուլունուն թէ-
մինին տայիր խայլը թահրիւրաթը բէս-
վիյէ իպրաղ օլունապիլի, վէ հէմ զա-
թէն Բոմանըն պուլնարա պիր տիյէճէ-
յի տէ եօգ իքէն, 1867 սէնէյի միւլա-
տիյէսէ կէլինճէ եանի Հասուն էֆէն-
տինին բաթըլիքլիի հենկեամընա տէ-
կին պու իմթիյալաթ ու հուգուլար
պագի օլուպ, Բոմա թարաֆընտան հիշ
պիր վէճհ իլէ մումանաթ վէ միւտա-
թէլէ սէպգաթ իթմէմիշ իտիր :

Շարգտա մուգիմ Գաթօլիք քիլի-
սէլէրինէ միւթէալիք ումուլարճա Բո-

մանըն եախօտ Բարանըն հիւքմիւ բու-
հանիսի նէ տէրէճէյէտէք ճարի վէ
պաղի օլուգու թաֆսիլաթը պէյա-
նընտա տուր :

Էվլէլա, պիրմէք ֆարզ տուր քի,
Բարա հաղրէթլէրի շախսընտա տէօրթ
սըֆաթ մէզնուտ օլուպ, պու սըֆաթ-
լարընճա տալա վէ գաթան Շարգ քիլի-
սէլէրի իտարէսինէ միւտաթէլէ իթմէք
իւղրէ հաղ գը վէ հիւքմիւ եօգ տուր :
Պիր տէ պէշինճի օլարագ Բարանըն ու-
մուժ Գաթօլիք մէզհէպի րիյասէթի
սըֆաթը վար քի, օլ վէճհ իլէ նիզա-
մընտա ազտ օլունան մէճլիսի ումու-
միլէրտէ Շարգ բաթըրիգլէրինէ լէզատ-
տիւմ իտէրէք, մէճլիսէ րիյասէթի
տէր . էքսէրիյէթի արա իլէ վէրիլէն
գարարլարըն գապուլ ու թաստիգլինէ
մէճպուր տուր : վէհասըլ աղայիտի
տինյէ ու ախլաղը համիտէյէ տայիր
մատտէլէրտէ ֆէթվա էմինի մագա-
մընտա իսէտէ, անյէրին ֆիլիլէն իճրա-
աթա եա իտարէյի մախսուսէսինէ կէ-
լինճէ, քէնտիսի Շարգտա մէմուր վէ
միւտաթէպիր եախօտ աչըզ սէօյլէմէք
իչին բաթըրիք տէյիլ տիր, նէտէ Շարգ
բաթըրիգլէրի Բարանըն պիրէր վէքիլի
մագամընտա տուրար, իլլա միլլէթլէ-
րին հէր պիրիսինին ուսուլու գատի-
մէլէրի իւղրէ նասպ ու թայերին գը-
լընմըշ միւսթաղիլ մէմուլար տուրար :
Փագաթ Բարա պու պապտէ Ղարպտա
խայլը հուգուլարըն էսալաթէն հա-
յիլ տուր, չիւնքի Ղարպ ճիհէթինտէ
քէնտիսինտէն մատա պաղա պիր
միւսթաղիլ բաթըրիքլիք քիլիսիւսիւ-
նէ մութասարըֆ օլան մագամ եա հէ-
յէթ եօգ տուր : իֆատէմիլին սէրա-
հաթէն աղնաշըլմասը իչիւն, պալա-
տէ մուհարրէր սըֆաթլարը մուլթա-
սարէն խիւլասա իտէլիմ :

Էվլէլա . Բարա հաղրէթլէրի Բո-

մա չէ՛հրին բխկոպոսու օլուպ, պու ճիհէթլէ տիւնեատա պուլունան սա յիւր բխգոպոսլարան ասլա ֆարգը եօգ տուր, հուգուգու բուհանիյէտէ սայլը բխգոպոս ընֆիգլէրինէ զըյա սէն միւսավի վէ հէմբայէ օլուղու հէիւտէն, էլան օնլարա խիթապ եա զըլան էվրագը բէսմիյէտէ տայիմա պիրատէր ու ընֆիգ քէլիմէլէրինէ իս թիմալ էլէր :

Սանիյէն . միւհագաթիյէ բօմա էյալէթիին սէրբխգոպոսու տուր, վէ ճիհէթլէ տախի Ծարգ ու Ղարպ տա նէ գատար սէրբխգոպոս վար ի սէ, օնլարտան ֆաղլա օլարագ զիյա տէ միւթաղ եախօս հուգուգ սահի պի տէյիլ տիր :

Սալ իսէն . պիւթիւն իթալեա թէս միյէ օլունան մէմալիքին պէօյիւք Մէթրաբօլիտի եախօս էքսարխօսու օլուպ, հաքէղա պու բայէտէ Ծարգ տա պուլունանլարա գըյասէն միւթէգատ տիւմ վէ ֆայիգ տէյիլ տիր :

Բապիան . պիւթիւն ճիհէթլի Ղար պըն բաթրիքի տիր, լաքին պու եիւղ տէն տախի Ծարգ բաթրիքլէրինտէն զիյատէ հուգուգ ու մէսնէտէ ֆաղլա պիր մէղունիյէթ ու սէլահիյէթի եօգ տուր : Գեամիլէն Ծարգ Գաթօլիքլէրինէ միւսավի վէ հէմբայէ տիր : Վէ իշ պու բաթրիքլիք սըֆֆաթը հիւք միւ իգթիգասընճա Ղարպ ճիհէթլինտէ պուլունան քեաֆֆէի բխգոպոս, սէրբխկոպոս վէ էքսարխօսլարըն գայի տէյի մախտուսէ վէ էլարա հիւքիւմ տարանըն արղ ու թէքիֆի իլէ ընս մէն նասպ ու թայիլիննէ մէղուն տուր, իթիմասիմէյի բուհանիյէլէրինի եախօս մէնշուրլէրինի քէնտիսի վէրիւր, գանուհէն վէ նիզամէն ֆասլը տալա իտէր, օնլարճա սուրէթի իաալէյի տախիլիյէտէ հիւքմ ու գարարը սապիթ տիր, եօլունտա տինէ միւրաճաթ իտէնլէրին տալա քընը իսթիմա իտէր, իսթիտիյի վագըթ պիղզաթ եա պիլ վէքեալէ քէնտի թա ըաֆընտան նասպ օլան պու տայրէլէրէ զիյարէթ իտէր, վէ սայիր պունա մէ մասիլ պաղը հուգուգլարը օլուպ, անլէրին իճրաաթընա սէրպէսթ մէղուն տուր, քի Ծարգա կէլինճէ ասլա իճրա իտէմէղ, թա էօթէտէն պէրու մէրի իւլ իճրա թու թուլան զատիւմ գայի տէլէրէ մէսնի :

Վագաա էվայիլի վէմանտէ պա զը տէսիսէյէ մէօյի Ծարգ ահալիսի նին իտարէյի բուհանիյէտինէ տախի միւտալսէլէ իտէպիլմէք վէսիլէլէրիա ըանմը իսէ տէ, Ծարգ բաթրիքլէրի պու կիպի հուգուգլարըն իսիւթընտա վուգուա կէլէճէք հալէրի գաթիէն թէճվիլ իթմէյիպ, հաթիթա օլ տէվըլէրտէ Ծարգ տա մուգլմ հիւքիւմէթլէր պիլէ պու միսիլու չէլէրէ միւսատէ պուլունամաղլարընտան, արթըգ հէր վէճհիլէ պու սէվտալարտան Բաքալար ֆարիլ կէլիպ, թաթլը վէ հագգըլթարաֆընթ թու թուլար, վէ նիչէ նիչէ էվրագը ընսմիյէ վէ մէճա իսի ումուլիյէլէր գարարլարը մարի ֆէթիլէ պու պաղտէ Ծարգ էհալի պինին մուաֆիյէթ, հուգուգ վէ իմթիյաղաթլարը ատէթա մուհանէտէ թահ թընա ալընպ, գարարաշար վէ մաղ պուլմա թէէմին գըլընտըղ իւղէրինէ, պաշլատը Ծարգ քիլիսէսի ա գայիտի տինիյէ վէ ախաղը համիտէյէ տայիր մատտէլէրտէ Ղարպ քիլի սէսի իլէ հիւմնիւ իմթիլաճ ու իթթի ֆագ իթմէյէ : Հալ պու քի պու սօն տէֆա Հասուն էֆէնտի մարիֆէթիլէ վուգու պուլան թէպէտտիլաթ իշ պու հուգուգլարընպըն վէ Ծարգ ու Ղարպ քիլիսէլէրի մէյանէսինտէ ճարի օլան մուհանէտէյի բուհանիյէտինէ սասընա քիւլիլիյէն մուղայիր օլաուղունտան, պիր վէճհիլէ գապուլ օլունամաղ : Վէգաշքի թէտպիլի իլահի իճաղընճա Ծարգ հիւքիւմէթլէրին քեաֆֆէսինին պիրէր կէլիճի եըլտըղլար միսալի ուֆուգու Ծարգիլէտէն մահվ ու իղալէլէրի իլէ, ճիւմէսինին եէրինէ, տէվլէթի էպէտմիւտաթի Օմանիլին այ վէ եըլտըղ նըշանը զիյանլարը իսլգա ու սապիթ օլաու, պու ճիհէթլէ թէպալիյէթի իլէ միւթիթիսիր պուլունան հէր սընըֆ թէպաասընըն մուհաֆաղայը հուգուգլարը վէ պագայը մէվնուտիյէթի միլիյէլէրի պի հագգըն տէվլէթը Սիլիյէլէր ինթիգալ իթմիլ էն մուգատտէս վէ էլզէմ վէ կիրանպահա իրս ու վաղիֆէ ատտ օլունուր :

Խամիսէն, Բաքալըգ սըֆաթընա կէլինճէ, եանի աղայիտի տինիյէ ու ախաղը համիտէյէ տայիր մէսէլէլէրտէ Բաքանըն ֆէթիլա էմիլիլի հագ

ղը, մէճալիսի ումուլիյէլէրտէ ըիյա սէթ ու թէգատտիւմ քէյֆիլէթի, Ծարգ տա մուգլմ Գաթօլիլ քիւրսիլէրի թարաֆընտան հիլ պիր վագըթ քէթմու տիրիլ օլունամաղլարտան մատա հաթիթա ֆաղլալիլէ հիւքմէթ ու րայէթի քեամիլէ իպրագ ու իյֆա օլմուլ իսէ տէ, պու ճիւմէլ իլէ, ֆիլիլէն իճրաաթտա, եանի իտարէյի ումուլու տախիլիյէ ու մէղհէպիլէ էվ միլիյէլէրինտէ հիլ պիր վագըթ Ղարպ բաթրիքլիլինին հիւքմիւնիւ գապուլ իթմէմիլլէր, բուհասայը բուհանիյէտին սուրէթի ինթիլապ ու նասպ տայիմա միլլէթ վէ միլլէթ բաթրիքլիլինէ րաճի օլմուլ պիր մատտէ իտի, պու նուն մուղայիրի Ծարգ քիլիսէսինտէ էմալի նամէսպուգ պիր հալ տըր, քի ասլա վէ գաթան գապուլ օլունա մաղ, չիւնքի գապուլ օլունտուղու անտէ, հալէն վէ իսթիլգալէն իլա գըյամէթ իւլ տիրը քիւրսիլի գատիմէյի մէղհէպիլէլէրի, մէվնուտիլէթի միլիլիլէրի, աղայիտի մախտուսէլէրի, վէ պունճա մուաֆիյէթի գատիմէյի քէսիլէլէրի տիրտէն պիրէ վէ քիւլիլիլէն մահվ ու իղալէ օլուպ, ատէթա սայըր լաթիլիլէրտէն ֆարգըմըղ օլամայաճագ, վէ պու եիւղտէն տախի Ղարպ Ծարգա հիւքմ վէ միւտախիլէ իթմէյէ պաշլայաճագ, վէ մէղհէպէլէ իթթիֆագ վէսիլէսի, նիհայէթ իւլ էմի միւտախիլէյի իտարէյի ումուլու միլիլիլէնէ նէթիճէ ու գարար գըլաճաղընտան սայէյի սալթանաթը սէնիլէտէ մալիք ու միւթա ոարըֆ պուլունտուղունաղ քէաֆֆէյի մանէվի ու մատտէվի հուգուգլարըմըղ, մէնֆաաթըմըղա, վէ աղար էմալ քիլիլիլէր, խաթթախանէլէր, մէք թէպլէր, ֆուգարէխանէլէր վէ մանաս թըրլարըմըղ գապրիսթանըմըղա վարըն ճայատագ մուպարէք էպիլիլէ նամիլլէ Ղարպ բաթրիքլիլի հիւքմիւ վէ իտարէսի թահթընա կիրէճէք տիր, քի հաֆըղ Սլահ իշպու օն սոգուղունճու տէհրտէ, պու ալէմին էն միւնէվիլէր վագթիլտէ վէ Ծարգըն էն մուաղղամ պիր Տէվլէթին զիլլի ճէնահը մէրհամէթ ու ատալէթի նէ սըղընմըղ պիր սատրգ միլլէթ հէմ ճէպրէն վէ հէմ պիւսպիլիւն քէնտի մալ, էմաղ ու հուգուգուլունտան այրըլըպ, սոյուլաճագ տըր :

... Միւսէլիֆ.

Պէն զիյրտէ միւսի Արթին Մաղմանեան, պունտան ագտէմ պիր զաթըն էմրի իլէ կաթողիկոսարանա նիթտիմ պիր կոնգակ իսթէմէյէ, մա հալի մէղքիւրտէ պիր տօսթումա թէ սատիւֆ էթտիմ, Հասուն էֆէնտի թէրաֆընա իմզա գամայա պէնի չօգ թէշվիգ իթտիյինտէն, խաթընտան չըգամայարագ օ մահայէ իմզա գոյ տում իսէ տէ, պու կիւնտէն վէրտի յիմ իմզայը բրօթէսթօ իտէր կէրի աւըրմ յունվար 23 տէ նէշը օլունան յայտարարութիւնու գապուլ խաւպ իմզալայաճաղըմ իշին, իշ պու մէք տուպումու զաղէթանըզ վասէթասը իլէ նէշը իտէսինիլ:

23 մարտ 1870 Պէյօղլու.

Արթին Մաղմանեան.

ԵԱԹՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Միսթարեանց վարժարանն որ ի ֆաղկեդոն (ֆատը քէյ) բացուեցաւ մարտի ամսոյս 23 ին սրոշեալ աշակերտները սկսան մանալ, եւ ուսմանց ընթացքը սկսաւ: Տասնըմէկ ուսուցիչներն՝ դասախօսութիւն կ'ընեն աշակերտաց: Գաղիերէն եւ տաճկերէն լեզուաց ուսուցիչներն նոյն ազգերէն են: Գաղղիացի դատ ուսուցիչ մըն ալ՝ աշակերտաց հետ է միշտ՝ գաղղիերէն լեզուի խօսակցութեան վարժութեան համար:

Որոնք որ կը փափաքին իրենց զաւկները յանձնել նոյն միաբանութեան խնամոյցը, կը հրաւիրուին գալ ներկայանալ նոյն վարժարանին՝ վերատեսչին, կիրակի օրերը, ի ֆաղկեդոն՝ նոյն վարժարանը:

Տարեկան թոշակը 45 օսմանեան լիւրայ է, միայն պգեստներուն ծախքը ծնողաց վրայ ըլլալով: անկէց ի վատ որ եւ իցէ ծախք վարժարանը պիտի հոգայ: այսինքն գիրք, թուղթ, ուսմանց որ եւ իցէ նիւթեր եւ գործիքներ, լուացք, թեթեւ կարեր, բժշկի խնամք, դեղ, եւն:

Այս տութիւն ազգասիրական պարտք մը կը սեպենք մեզի իմացընելու բոլոր հայրենակից եղբարց որ Աղնուաւիտ Չայեան 3. աղսց բժիշկն՝

իր ազգասէր եռանդեանը նշանակ մը տալու դիտմամբ, ինքզինքը կընծայէ վարժարանիս, իր արուեստովը օգտակար ըլլալու դպրոցիս աշակերտացը: եւ իւր աշխատութեանը փոխարէն չուզելով ուրիշ բան մը, բայց ազգին համակրութիւնը եւ վարժարանիս մտերիմ զգացմունքները: որով երախտապարտ կը ձգէ զմեզ իւր ազնուութեամբն եւ յօժարամիտ ու ազգասէր փութովն:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹՈՐ ՄԻԻԹԵՆԷՎԻՅԷ

Ուսումնի բուհանի մէծիս ազալարը, ուսումնի մէծիւլէրտէն չըզարգացան սօղրա, Գաթօլիք քիլիսէսի գանուշարընա մուղայիր օլարագ թէրթիպ օլունմուշ օլան «չէմա» իւզէրինէ միւգաքէրէ իտէյօր: Սօն տէֆա օլարագ մէղքիւր չէմա հազգընտա միւղաքէրէ իտէճէք մէծիս պէօյիւք Բասկալեանըն րազար իրթէսի կիւնինտէն էվիլէ վուգու պուլմայաճագ տըր:

— Աւսթրիանըն ատաքիրի բէտիֆէնին 32 ինճի թապուրու Գաթթարօտան կէրի տէօնիւլ տիւր:

— Կաճարիսթան բէյիսի բուհանիսի վէ կրսն սէրքիսգուպուսու Մօնսինեօր Սիմօր, ուսումնի մէծիւլէրտէն էքսէրիլէթ պուլունմայան ֆորգատան չըզար, Բարանըն լաւէթթիլիք թարաֆտարը օլան ֆորգայա կէլտիլի իշին Կաճարիսթանտա պէյն էլ էհալի պէօյիւք պիր վէլվէլէ չըգմըշ տըր:

— Ճիւմա իրթէսի ախշամը կիճէ սաաթ իւշ պուշուգ, տէօրթ սուլարընտա, Պէյօղլունտա թարալա պաշը նամ մահէլլտէ հէր նէ միւնազապա մէսնի իսէ, գահվէճի Ուրթին իլէ տէլի կոմիկ նամ քիմէսնէ պէյնէրինտէ պիր գալկա չըգարրալ, տէլի կոմիկ Ուրթինի վուրուպ էօլտիւրմիւշ վէ գաթիլ տալիս տէր հալ ախզ ու կիրիֆթ օլունմուշ տուր: թաֆսիլաթը մէսմուլ իմիզ օլտուգտա եարըն պիլտիրիիզ:

— Պունտան ալթը այ ագտէմ Պալաթը սէքսէն եաշընտա պիրիսթիյար, քէնտի գըզընը էվիլէտիրիպ, սաղ գալմըշ օլան պիրիճիք էվլաուընա քէմալի մուհապպէթինտէն նաշի չօգ տէֆա անը կէօրմէյէ կիտէր վէ սաքին օլտուգլարը խանէ տալի պիրի պիրիմտէն չօգ ուզապ պուլունտուղու էճիլտէն, ալէսսէվիլէ կիճէ տամաար:

նրն էվիլտէ գալըր իտի: Միւրդ ում իսթիյարըլըլընա րազմէն խաւիւլըգտան սալիմօլտուղու հալտէ, տիւնտտէ հիշ պիր թաճիլլիլի տալիլ քլմա յըւլ: սէպէպի նամալիմ օլտուգ օն պէշ կիւն գատար մէյտանէ: քլմա տըզտան սօղրա, էվիլէլիք կիտի: սաղ սէլիմ գըզընըն էվիլէ կէլիլ: էլմէք տէն սօղրա հէր քէնտի եաթագ օտուսընա չէքիլիպ, սաալահա գատար էվիլն րահաթըլըլ պօղուլմալիլ իքէն պիրտէ շաֆագ սէօքէր սէօք Բէգ մէր: գուլմուն վէրտիլէն պտընտան սալըլ մըշ օլտուղու կէօրիլիլըր վուգուլիլ հալ տէր հալ հիւքիւմէթէ խալէր վէրիլիպ, իսթիյարը մէրգուլմալ քէնտի էօմբիւնէ դասթ էթտիլի իտաաիգ օլունմուշ տուր, իսթիյարըն օլու մէյոլսիլէթինէ սէպէպ նէ՞ օլտուղու նամալ իւմ տիւր:

— Տէվլէթու ֆիլսամէթու Ա. ի բայա հաղրէթէրի, տիւլանը հիւմալուն թէրճիւմալէն էվիլլ Արիֆի պէյ հաղրէթէրի, վէ սայիր մէմուրինի քիրամ հազարաթը ճիւմա կիւնիւ Աւսթրիա արշիտիլգալէրի իլէ պէրապէր Աւսթրիա սէֆարէթխանէսին տէ թաաւ պուլունմուշլար տըր:

— Սթանպուլտան թարա օլունան Եունան թէպաալարընտան իտալիճէ քիմէսնէլէր եինէ հիւքիւմէթին էլինէ տիւլմիւշլէր, պունլար քէնտի վաղըթլարըն գայալ իթմէմիշլէր իտի: չիւնքի հէր պիրիսինին իւզէրինտէն 15—20 աւէտ Օսմանըլը լիւրաը պուլունմուշ տուր:

Պունլար եէնիտէն Սթանպուլտան թարա օլունմուշլար տըր:

— Ճիւմա սաալահըր «աաթճը պիր էրմէնի Ուրթաքէօյտէն Սթանպուլա եայա կէլիլ իքէննուղու ինէրէք ֆիւճէթէն վէֆաթ իթմիշ տիւր:

— Եէնի քէօյտէն օլան պիր բում գարրաը ագլընա խիֆֆէթ կէլալիլին տէն թիմարխանէյէ կէօնտէրիլիպ օլտաա չաքուճագ էյիլէշմիշ վէ սէքիլ կիւն սօղրա, պիր վիլլիթա վէրմէք իշիւն էվտէն տըշարը չըգմըշ իսէ տէ, կիտէճէք եէրինէ կիլմէյիպ իլլա կիտիպ քէնտիսինի աէնիլէ պըրազմըշ օլտուղունտան, տէնիլտէն չըգարըլըրտա, պօղուլմուշ օլտուղու աղնաշըլմըշ տըր: Մէրգուլմէ գըրգ եաշընտա իմիշ:

ՀԱՎԱՏԻՍԵԹԸ ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՅԷ

Վիճենա 8 ապրիլ .

Աւստրիական մէպուսանը միլիէ-
թի մէջ իսի մուգագագածէն թաթիլ
խախտի տիր :

Մաարիա 9 ապրիլ

Պար իլոնտա ասայիլ ի ումու մի պէր
տէվամ օլուպ , վէ Գաթալոնեքտա պա-
ղը Գարը շըգլը Գարը վուգու պուլտու-
դուտան , օրայա ասաքիր սէվգ օլուն
մուշ վէ Սփանեանըն մէմալիքի սայիրէ-
տինտէ ասայիլ հիւքմ իտիյօր :

Փարիզ 9 ապրիլ

Վիւ էլաճա հալը պիւհրան օլտու-
դու սէօլէնիյօր Վիւքէլատան պաղը-
լարը , Ենի դանունուն օն իւշիւնճիւ
պէնտին , Գապուլ իթմէյէճէքէր , Լա-
քին Վիւքէլա թէպէտտիւլաթը միւմ-
քինտիլ կէօրիւնիյօր :

Գրէ յօտա ամէլէլէրին թաթիլի
տէվամ ի թաթիլնտէն , Եարընքի կիւն
ամէլէլէրտէ պիր իսեան վէ Ֆրանսատա
իշլէրին ումու մէն թաթիլ օլաճաղը
թէվամ օր պուլմուշ տուր :

Պուքրէշ 8 ապրիլ

Վիւքէլա պիւհրանը միւնէրէտ
տիր Մալիյէ նաղըրը Գանթաքիւզէն
վէմէլալիպ միւտիրի , Մարցիսքօ իս-
թիլիա իթմէյէ Գարար վէրմիլէր տիր
Գապիլիթօտան Գանտիանօ վէ Բօքէս-
քօտէ Բլոյէսթի հէնուղ մէմուրիյէթին
տէ Գաթը շլարտըր :

Փարիս 8 ապրիլ .

Խիւքրաթօր հաթօլէօնուն խաա-
թալըլըղընա տայիր տիւնքի կիւն
շըգան թէվաթուր Եալանա շըգմըշ
տըր , Բքէրաթօր պու կիւն պիր աս-
քէր յօմի կէշ իսինտէ հաղըր պու-
լունմուշ տուր :

Մաարիա 8 ապրիլ .

Գաթալոնեքտա ասայիլի հալ իա-
տէ իթ յշ տիր : Մօնքասիէ տիւգա-
սընա Կարշը օլան տալա տէվամ օլու-
յօր :

Փարիս 9 ապրիլ .

Մէօրիալ տիրլօմաթիքին Գալ-
լինճէ , սաատէթլու Րիւսթէմ պէյ
հաղըթլէրի , Բարա հաղըթլէրի իլէ
օլան միւղաքէրաթընտա նայիլի մու-
վաթիա իլիյէթ օլմամըշ տըր :

Մալիյէ նաղըրը Մ . Պիւֆէնին իս-
թիլիա Գապուլ օլունմուշ տուր :

Խարիճիյէ նաղըրը Գօնթ Տարիւնին
վէ վիւքէլատան տիկէր իքի զաթըն
տախի իսթիֆա վէրմիլ օլտուգլարը
րիվայէթ օլունույօր :

Փարիս 8 ապրիլ	47 40
Գարանտը	47 52 1/2
Լօնտրա գօնսօլիտէ	47 —
Գարանտը	46 7/8 47 1/8
Օւմանը իսթիգրաղը	351 25
Գարանտը	351 25
Ֆր . ֆօնտօ . 0/0 աէ 3	73 75
Գարանտը	73 90
Իթալիան գո . ք . քէ .	55 60
Գարանտը »	55 57 1/2
Իսկիլիլ գօնսօլիտէ	—
Գարանտը	—
Վիճենա Գամպիօսու	120 75

ԵՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Մար . 28 ձիւմ էր . ագչապ գուր . քէ . 52- 6
» 30 Բաղ . էր . սապալ
» » » էօլէն

ԻԼԱՆԱԹ

Պէշ ֆապրիկայը հիւմայունըն իքի
Եիւզ սէքսէն ալթը սալը ըլլալի ի-
տարէսի իշուն լուղու մի օլան էլլի պին
Գըյէ բամուգ վէ սէքիլ պին Գըյէ
ըլաղանի ղէյթ իլէ օթուղ պին Գան-
թար ինկիլիլ նիւքաթլ քէօմիւրինին
զուհուր իտէճէքլ թալիպլէրինտէն իշ-
թիւրաղը ղըմնտա իշպու շէհր մար-
տըն իկիրմի ալթընճը Բէքէմպիհ կիւ-
նիւնտէն պէտէն իլէ նիսանըն օնունա
տէկին պէհէր Բէքէմպիհ վէ փաղար
էրթէսի կիւնլէրի խաղնէի խասատէ
միւնադաւայը ալէնիյէսի իճրա օլու-
նաճաղընտան իթայէ թալէպ օլանլէ-
րին մէվգըյի միւնադըսատէ պուլուն-
մագ իւզրէ միւտտէթը մէգքիւրէ
ղարֆնտէ խաղինէի ճէլիլէի մէրգու-
մէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր :

Տօգթօր Տօրինի միւշթէրի Գապուլ
իտէր հէր կիւն սաաթ ալաֆրանկա 11 տէն
5 է տէր Պէյօղլունտա Ամալը մէհիտ սօ-

գաղընտա 15 նումէրօ հանէտէ :

Մ . Տօրինի պիրատէրիքի Եէնի Փարիզ-
տէն կէլմիշ տիր , օն սէքիլ սէնէ օնտա տիշ-
ճիլիք էթտիքտէն սօնրա , միւշտէրի Գա-
պուլ իտէր հէր կիւն սաաթ ալաֆրանկա
8 տէն 5 է Գատար Ըստամպօլտա քէօրիւ-
պաղընտա ինթիզապըն Գարշըսընտա Ծան-
նինին էճգախանէսի գուրպինտէ :

ԲԱՆԻ ՄԸ ԽՕՍԲ ՇԻԻՔԻԻՐԵԱՆՑ
ԽԵԴՐՈՅՆ ՎՐԱՅՕԲ

Պու իսմէ էրմէնիճէ աշխարհա-
բառ պիր ըիտալէ թապ ու նէշը օ-
լունմուշ տուր :

Հէր զաղէթա սաթանլարտա տա-
նէսի 60 ար փարայա սաթըլմագտա
տըր ,

ԱՂԵՔՍԱՆԹԸՐ ՏԻԻՄԱ

ՀՈՋԱՅԱՒՈՐ ՈՃԻՐՔ

ՊՕՐՃԻԱՅԻՐ

1497-1507

Թարգմանեալ է Գալիւստէ :

Ա . Ս . Տ .

Կ . Պ Օ Ղ Ի Մ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՅ

1869

Պու իսմ իլէ էրմէնիճէ Աշխարհա-
բար պիր քիթապ թապ ու նէշը օլուն-
մուշ տուր , սաթըլըր Ասիլմանէնին
հէր քիթապը տիւքեանլարընտա :

Փիյ 20 շրշ .

ՍԱՀԻՊԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱՅ
ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻԻԼՊԷՆՏԱՅԱՆ

ՍԹԱՆՊՕԼՏԱ ԶԻԶԻԲ ԲԱԶԱՐԸ ՆՈՒ-

ՄԷՐՕ 45

ՃԵՄԻՑԵԹԻ ԻԼՄԻՑԷՆԹԱՊԻԱՆԵՍԻՑԷ